

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

Г-ЖА JULIANE КОКОТТ,

представено на 8 март 2007 година¹

I – Въведение

вата, която не съдържа никакво определение за пострадал от престъпление.

1. По настоящото дело трябва да се изясни дали Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета от 15 март 2001 година относно правното положение в наказателното производство на жертвите [другаде в текста: „пострадалите“] от престъпления² във връзка с Директива 2004/80/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно обезщетението на жертвите на [другаде в текста: „пострадалите от“] престъпления³ изисква да бъдат върнати в рамките на наказателно производство отклонени парични суми на ощетено акционерно дружество. По-специално се поставя въпросът дали понятието за пострадал от престъпление в Рамковото решение включва, противно на определението в член 1, буква а), не само физически лица, но се разпростира също и върху юридически лица. Препращащата юрисдикция се основава в това отношение на директи-

II – Правна уредба

А – Правото на Европейския съюз и на Европейските общности

2. Според член 1, буква а) от Рамково решение 2001/220 под пострадал от престъпление се разбира „физическо лице, което е претърпяло увреждане, включително телесно или душевно и емоционално страдание или имуществена загуба, които са пряка последица от действия или бездействия в нарушение на наказателното право на държава-членка“.

1 – Език на оригиналния текст: немски.

2 – ОВ L 82, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г. глава 19, том 3, стр. 104.

3 – ОВ L 261, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 31 (Езикови редакции на ЕС на 15-те).

3. Член 2, параграф 1 описва общо вземането под внимание на интересите на пострадалите от престъпление:

„Всяка държава-членка взема мерки жертвите [другаде в текста: „пострадалите от престъпление“] да разполагат с действителни и подходящи възможности за действие в рамките на нейната система за наказателно правораздаване. За целта същата непрестанно полага усилия за осигуряване зачитането на личното достойнство на жертвите по време на производството и признава правата и законните им интереси, най-вече в рамките на наказателното производство“.

4. Член 9 от Рамковото решение се отнася до правото на обезщетение в хода на наказателното производство:

„1. Всяка държава-членка взема мерки жертвите на престъпления да имат право да се ползват от решение, постановено в разумен срок като част от наказателното производство, относно обезщетението, дължимо от извършителя, освен когато по някои дела националното право предвижда присъждането на обезщетени [другаде в текста: „обезщетение“] по друг начин.

[...]

3. Освен когато по неотложни причини се окажат необходими за целите на наказателното производство, подлежащите на възстановяване обекти на вещни права, принадлежащи на жертвите, ако са били иззети в неговия ход, се връщат незабавно“.

I - 5562

5. Седмо съображение от Рамковото решение изяснява отношението с гражданското право:

„Мерките за подпомагане на жертвите от престъпления, по-специално разпоредбите относно обезщетението и медиацията, не са свързани с институти на гражданския процес“.

6. Директива 2004/80 се отнася до обезщетението от страна на държавата на пострадалите от престъпления. Тя съдържа правила, които следва да улеснят обезщетението при презграничните случаи. Основните принципи са изложени в първите два члена:

„Член 1

Право за предявяване на иск в държавата-членка по пребиваване

При тежко умишлено престъпление, което е извършено в държава-членка, различна от тази, в която ищецът пребивава, държавите-членки гарантират, че

той ще има право да предяви своя иск пред орган или друга служба на съответната държава-членка.

8. Член 12 от Директива 2004/80 предвижда в това отношение:

Член 2

Задължение за плащане на обезщетение

„1. Разпоредбите за достъп до обезщетение в презграничните случаи, установени с настоящата директива, се прилагат въз основа на действащите в държавите-членки режими за обезщетение на жертвите на предумишлени тежки престъпления, извършени на тяхна територия.

Обезщетението се изплаща от компетентния орган на държавата-членка, на чиято територия е било извършено престъплението“.

2. Всички държави-членки гарантират, че техните национални разпоредби предвиждат режими за справедливо и подходящо обезщетение на жертвите на тежки предумишлени престъпления, извършени на тяхна територия“.

7. Противно на първоначалното предложение на Комисията, законодателят отказва хармонизиране на разпоредбите за обезщетение. Въпреки това шесто съображение отбелязва:

„Жертвите на престъпления в Европейския съюз трябва да имат право на справедливо обезщетение за щетите, които са претърпели, независимо на кое място в Европейската общност е извършено престъплението“.

9. Член 17, буква а) подчертава, че независимо от директивата държавите могат да приемат или да продължат да изпълняват по-благоприятни разпоредби в интерес на пострадалите от престъпления или на всяко друго такова лице, доколкото тези разпоредби са съвместими с тази директива.

Б – *Италианско право*

10. Италия, както изглежда, не е транспонирали изрично определението за пострадал от престъпление по смисъла на член 1, буква а) от Рамковото решение 2001/220.

11. Членове 262 и 263 от италианския *Codice di procedura penale* [Наказателно-процесуален кодекс] уреждат връщането на вещи, върху които е наложен заповор в хода на наказателното производство. Решението за връщането попада основно в компетентността на наказателния съдия. Когато обаче съществува спор относно собствеността, той препраща делото на компетентния граждански съд.

12. Освен това член 74 и сл. и член 538 и сл. от италианския *codice de procedura penale* предвиждат реда за приемане в наказателното производство на решения по искиове за обезщетение за вреди на пострадалите от престъпление.

III – Факти и преюдициални въпроси

13. С присъда от 4 май 1999 г., постановена въз основа на споразумение, сключено с прокуратурата, г-н Giovanni

Dell'Orto заедно с други подсъдими е бил осъден условно на една година и шест месеца лишаване от свобода и му е наложена глоба за деяния, осъществяващи състава на престъплението предоставяне на невярна информация за дружествата, по-специално с цел извършване на престъпленията тежка злоупотреба на доверие и противозаконно финансиране на политически партии във вреда на акционерното дружество SAIPEM s.p.a. Присъдата междуременно е влязла в сила.

14. Докато следствието е все още висящо г-н Dell'Orto прехвърля от чуждестранна сметка към Италия сумата от 1 064 069,78 EUR, която препращащата юрисдикция посочва като част от отклонените суми и като собственост на SAIPEM. Върху италианската сметка е бил наложен обезпечителен заповор.

15. Присъдата не е предвиждала нищо относно сумата, върху която е наложен заповор. По молба на SAIPEM връщането на запорираната сума е било предмет на определение от 3 декември 1999 г. За тази цел наличните по сметката средства са били предварително изтеглени на 10 декември 1999 г. и сметката е била закрита.

16. Препращащата юрисдикция на уточнява кой съд е осъдил г-н Dell'Orto и се е произнесъл по връщането на запорира-

ните суми, но въпреки това изглежда, че все пак тя сама се е произнесла.

17. Corte di Cassazione отменя тази мярка на 8 ноември 2001 г. Връщането на запорираната сума не е било предмет на сключеното с прокуратурата споразумение. Поради тази причина връщането не можело да бъде постановено в наказателното производство.

18. След няколко други междинни решения преpraщачата юрисдикция е сезирана в качеството ѝ на изпълнителна инстанция да се произнесе по мерките, които трябва да се предприемат по отношение на спорната сума. За да подготви решението си, тя отправя до Съда следните въпроси:

„1) Могат ли правилата, установени в членове 2 и 9 от Рамково решение 2001/220 [...], да се приложат в наказателното производство общо, спрямо *всяка засегната от нарушение страна*, по силата на член 1 и сл. от Директива 2004/80 [...] или на други разпоредби от общностното право?

2) Могат ли правилата, установени в членове 2 и 9 от Рамково решение

2001/220 [...], да се приложат в наказателно производство за привеждане в изпълнение, последващо окончателна осъдителна присъда (следователно и последващо решение за привеждане в изпълнение на наказанието [...]) [постановено в резултат на споразумение, сключено с прокуратурата⁴]), по отношение на *всяка засегната от нарушение страна* по силата на разпоредбите на член 1 и сл. от Директива 2004/80 [...] или на други разпоредби от общностното право?“

19. Г-н Dell'Orto, Ирландия, Италия, Нидерландия, Австрия, Обединеното кралство и Комисията са представили становища.

IV – Правният спор

20. Преpraщачата юрисдикция моли за тълкуване на Рамково решение 2001/220 в светлината на Директива 2004/80. Тя би желала по-специално в съответствие с установеното от Съда в Решение по дело Pupino относно принципа за тълкуване в съответствие с рамковите решения да тълкува националното право, доколкото е възможно, според текста и целта на Рамковото решение, така че да се

4 – Допълнението е мое.

постигне посочения в него резултат и да се изпълни член 34, параграф 2, буква б) ЕС⁵. По спора в главното производство тя очевидно се смята за задължена по силата на Рамковото решение да постави решение за връщането на SAIPEM на сумите, върху които е наложен обезпечителен заповед.

А – По допустимостта на преюдициалното запитване

21. Обединеното кралство смята, че преюдициалното запитване е недопустимо. Препращащата юрисдикция се основава на член 234 ЕО, но всъщност желае да се тълкуват разпоредби от рамково решение, т.е. от правен акт по член 34, параграф 2, буква б) ЕС. Преюдициално запитване за тълкуване на правото на Съюза може все пак да се отправи само съобразно член 35, параграф 1 ЕС. Ирландия застъпва подобно мнение, но въпреки това смята, че грешката на препращащата юрисдикция може да бъде санирана, тъй като съответно запитване би било допустимо и по член 35 ЕС.

⁵ – Решение от 16 юни 2005 г. по дело Pupino, C-105/03, Recueil, стр. I-5285, точка 43). Във връзка с това съобщение на Съда трябва да се отбележи, че в немската и английската редакция на решението погрешно се използва понятието „тълкуване в съответствие с директивите“, което не е уместно при рамковите решения. Тази грешка в превода беше междуременно поправена.

22. Както подчертава Ирландия в хода на усната фаза от производството, от само себе си се разбира, че е изключено под претекст за преюдициални въпроси относно общностното право по член 234 ЕО в действителност да се отправят въпроси за тълкуване на правото на Съюза, които са допустими само в съответствие с допълнителните условия по член 35 ЕС. Това в каква степен всъщност, като се има предвид взаимното влияние между двата правни реда, което предстои да бъде разгледано, даден преюдициален въпрос относно общностното право може да се отнася до правото на Съюза би могло да повдигне практически трудни въпроси за разграничаване. Това все пак няма да се решава тук.

23. Доводите на Обединеното кралство срещу допустимостта на настоящото преюдициално запитване във всеки случай не са убедителни. Както Съдът вече е установил, разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност, на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, които се отнасят до правомощията на Съда и упражняването на тези правомощия и към които принадлежи член 234 ЕО, се прилагат по силата на член 46, буква б) ЕС към дял VI от Договора за ЕС при условията, предвидени в член 35 ЕС. Следователно правилото на член 234 ЕО за компетентността на Съда при преюди-

циално запитване се прилага и към член 35 ЕС при предвидените в него условия⁶.

посочените в член 35 ЕС правни актове според член 35, параграф 3, буква б) ЕС⁷.

24. Следователно преюдициалните въпроси относно правото на Съюза по член 35 ЕС принципно са въпроси по смисъла на член 234 ЕО. Въпросът в каква степен националната юрисдикция изрично е посочила тези разпоредби не може да бъде решаващ за допустимостта на запитването. Тя зависи много повече от това дали са изпълнени съответните изисквания при въпроси за правото на Съюза, които следват по-специално от член 35 ЕС.

26. Освен това различни правителства поставят под съмнение релевантността на преюдициалното запитване.

25. От гледна точка на Обединеното кралство и Ирландия най-важното условие в член 35 ЕС се състои в това, че съответната държава-членка приема компетентността на Съда да дава преюдициални заключения относно правото на Съюза. Двете държави-членки не са направили декларация в този смисъл. Както Ирландия признава, в настоящото дело е извън съмнение, че преpraщачата юрисдикция е компетентна да сезира Съда. В действителност с декларация, която влиза в действие на 1 май 1999 г. — денят на влизане в сила на Договора от Амстердам, Италия приема компетентността на Съда да се произнася по действителността и тълкуването на

27. Колкото до необходимостта от релевантност на решението, като прилага съдебната практика по член 234 ЕО към член 35 ЕС, Съдът е установил, че презумпцията за релевантност на поставените от националните юрисдикции преюдициални въпроси, която може да се отхвърли само в изключителни случаи, когато е очевидно, че исканото тълкуване на разпоредби от правото на Съюза в тези въпроси няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора по главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите фактически и правни елементи, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси. Освен в тези случаи Съдът по принцип е задължен да се произнесе по преюдициалните въпроси относно тълкуването на посочените в член 35, параграф 1 ЕС актове⁸.

6 – Вж. Решение по дело Pupino, цитирано в бележка под линия 5 (точка 19). Вж. също така Решение от 27 февруари 2007 г. по дело Gestoras Pro Amnistía и др./Съвет, С-354/04 P, Сборник, стр. I-1579, точка 54) и Решение по дело Segi и др./Съвет (С-355/04 P, Сборник, стр. I-1657, точка 54).

7 – Информация относно момента на влизане в сила на Договора от Амстердам (ОВ L 114, стр. 56).

8 – Решение по дело Pupino, цитирано в бележка под линия 5 (точка 29 и сл.), което съдържа още и други позовавания, що се отнася до съдебната практика по член 234 ЕО.

28. Нидерландското правителство критикува факта, че преюдициалното запитване не съдържа никакви данни кои разпоредби от италианското право трябва да се тълкуват в съответствие с Рамковото решение. Тъй като пряко действие на Рамковото решение е изключено, то такива данни са необходими.

29. Според постоянната съдебна практика тълкуване на общностното право, което да е полезно за националния съд, изисква той да определи в акта си за препращане фактическия и правен контекст, в който се вписват въпросите, които поставя, или най-малко да обясни фактическите хипотези, в които се поставят тези въпроси. Тези обяснения трябва също така да предоставят на правителствата на държавите-членки, както и на заинтересованите страни, възможността да представят изявления по делото в съответствие с член 23 от Статута на Съда. В тази връзка е необходимо да се вземе предвид факта, че единствено актовете за препращане се съобщават на заинтересованите страни⁹.

30. Поради тази причина препращащата юрисдикция трябва да изложи правния контекст, доколкото това е необходимо, за да получи полезен отговор на преюдициалния въпрос. За сметка на това тя не е длъжна да доказва, че търсеното съответно тълкуване е възможно на прак-

тика. Според Решение по дело Pupino обикновени съмнения относно възможността за тълкуване на националното право в съответствие с Рамковото решение не водят до недопустимост на запитването, напротив това тълкуване трябва очевидно да е невъзможно. Когато това не е очевидно, националният съд следва да провери дали националното му право по това дело може да бъде тълкувано в съответствие с рамково решение¹⁰. Тази позиция освен това е логична, тъй като тълкуването на националното право, включително тълкуването в съответствие с правото на Съюза или общностното право, не е задължение на Съда при преюдициалното запитване.

31. Следователно вероятно би било полезно да се знае повече за разпоредбите, които препращащата юрисдикция желае да тълкува в съответствие с Рамковото решение¹¹, но въпреки това липсата на съответни данни не е пречка да се даде полезен отговор на преюдициалните въпроси.

32. Правителството на Австрия отива още по-нататък от правителството на Нидерландия, като посочва, че според италианското право в производството по приваждане в изпълнение на наказанията не се постановява решение по гражданскоправните искания на пострадалите от престъпление. Поради тази причина

9 – Решение от 14 декември 2006 г. по дело Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio (C-217/05, Recueil, стр. I-11987, точки 26–28) и заключението ми по същото дело от 13 юли 2006 г. (точка 33), всяко с допълнителни позовавания.

10 – Решение по дело Pupino, цитирано в бележка под линия 5 (точка 48).

11 – Вж. точка 79.

преюдициалното запитване било от хипотетично естество. Но и този довод не е решаващ, тъй като не съдържа никакви данни, които могат да обосноват очевидни съмнения относно възможността за тълкуване на националното право в съответствие с Рамковото решение.

33. С по-голямо значение са изразените от ирландското правителство съмнения относно възможността в главното производство Рамково решение 2001/220 да породи правно действие във времето. Присъдата на г-н Dell'Orto е с дата 4 май 1999 г., върху спорните суми е бил наложен обезпечителен заповед на 29 декември 1997 г., а тяхното предполагаемо отклоняване или злоупотреба на доверие е настъпило по-рано. За разлика от това срокът за транспониране на съответните разпоредби от Рамковото решение е изтекъл едва на 22 март 2002 г., а сроковете за транспониране на Директива 2004/80 — съответно едва на 1 юли 2005 г. и на 1 януари 2006 г. Ако Рамковото решение не може да породи правно действие във времето относно връщането на отклонените вещи, то тогава тълкуване на италианското право в съответствие с Рамковото решение е изключено, а преюдициалното запитване е ирелевантно за спора по главното производство.

34. Според заключението ми по дело Pupino тълкуването в съответствие с Рамковото решение допуска въпросните събития да са настъпили във времето преди приемането на това решение. Според постоянната съдебна практика процесуалните правила се считат по правило за приложими към всички висящи съдебни спорове към момента на тяхното влизане в сила¹². Съдът очевидно също не вижда във въпроса за прилагането във времето никаква пречка за тълкуване в съответствие с Рамковото решение, тъй като в Решение по дело Pupino той дори не засяга този въпрос. Както и по дело Pupino, в главното производство също става дума за процесуални въпроси, а именно за правораздавателната компетентност да се постанови решение дали банкови авоари, върху които е наложен обезпечителен заповед в наказателното производство, трябва да се изплатят на предприятие, което е претърпяло вреди. Поради тази причина Ирландия изразява съмненията си в хода на устната фаза на съдебното производство.

35. Доколкото в конкретния случай трябва да се вземат още решения, прилагането на Рамково решение 2001/220 в главното производство *ratione temporis* е следователно възможно.

12 – Заключение от 11 ноември 2004 г. (С-105/03, Recueil, стр. I-5285, точка 43) с позоваване на Решение от 12 ноември 1981 г. по дело Salumi и др. (212/80—217/80, Recueil, стр. 2735, точка 9), Решение от 6 юли 1993 г. по дело ST Control Rotterdam и JCT Benelux/Комисия (С-121/91 и С-122/91, Recueil, стр. I-3873, точка 22), Решение от 7 септември 1999 г. по дело De Haan (С-61/98, Recueil, стр. I-5003, точки 13 и 14), както и Решение от 1 юли 2004 г. по дело Tsapalos (С-361/02 и С-362/02, Recueil, стр. I-6405, точка 19).

36. Едно последно съмнение относно релевантността на запитването се отнася до законосъобразността на Рамково решение 2001/220. Ако Рамковото решение е незаконосъобразно и следователно неприложимо, то не може да доведе до тълкуване в съответствие с него, а въпросите за тълкуването са без значение за главното производство.

37. В това отношение бих искала да напомня, че в заключението си по дело Pupino изразих съмнение относно правната му основа, но достигнах до извода, че Съдът не трябва да разглежда служебно това съмнение, тъй като във всеки случай не възниква никакво сериозно съмнение¹³. Приемането на Рамковото решение въз основа на избраното правно основание изглежда поне защитимо. Поради тази причина в Решение по дело Pupino Съдът не се произнася по този въпрос. Тъй като и в настоящото производство нито препращащата юрисдикция, нито участниците са повдигнали въпроса за правното основание на Рамковото решение, няма основание в настоящото производство отново да се задълбочаваме по този въпрос.

38. Следователно преюдициалното запитване е допустимо.

Б – По преюдициалните въпроси

39. За да се отговори на въпросите на препращащата юрисдикция за тълкуването на Рамковото решение 2001/220 в светлината на Директива 2004/80, следва най-напред да се разгледат възможностите и границите на взаимното влияние между правни актове, основани на Договора за ЕО и на Договора за ЕС (вж. в тази връзка точки 40—49 от настоящото заключение). Съобразно резултатите следва да се тълкува Рамковото решение по-нататък (вж. в тази връзка точки 50—96 от настоящото заключение).

1. За отношението между правото на Съюза и общностното право във връзка с тълкуването

40. По-специално Ирландия и Обединеното кралство се противопоставят на това при тълкуването на рамково решение, принадлежащо към правото на Съюза, да се взема под внимание (по-късно приета) общностна директива. Ставало въпрос за два различни правни реда, които трябва строго да се разграничат. Това мнение почива поне отчасти на основателни причини. Но то все пак не може да се възприеме изцяло.

¹³ – Заключение по цитираното дело Pupino (точки 48—52).

41. Най-напред трябва да се изясни, че всяко взаимно влияние при тълкуването предполага съответна свобода за тълкуване. Тълкуване *contra legem* едва ли би съответствало на принципа на правна сигурност¹⁴.

42. Както по-специално посочва Обединеното кралство, различната компетентност, произтичаща от Договора за ЕО и Договора за ЕС, е пречка дори при наличието на свобода за тълкуване, за пренасяне по тълкувателен път на правила от даден правен ред в друг правен ред, след като правното основание за тези правила липсва в правния ред, в които те се пренасят. Всяко тълкуване трябва по-специално да вземе под внимание правното основание на подлежащата на тълкуване мярка и поради това не може да доведе до резултат, който повече не би бил съвместим с правното основание.

43. Това важи особено за пренасянето на съдържанието на общностното право в правото на Съюза, тъй като според Договора за Европейски съюз и член 47 от него Договорът за ЕО остава непроменен. Поради тази причина Съдът е длъжен да бди за това актовете, за които Съветът на Европейския съюз твърди, че произтичат от Договора за ЕС, да не се застъпват с компетентността, която разпоредбите на

Договора за ЕО предоставят на Общността¹⁵.

44. Ако тези граници се спазват, заимстванията между общностното право и правото на Съюза са уредени в договорите. Съюзът и Общността съществуват едновременно именно като различни, но интегрирани правни реда¹⁶. Според член 1, параграф 3 от Договора за ЕС Съюзът се основава на Европейските общности. Съгласно член 3, първа алинея ЕС в Съюза съществува единна институционална рамка, която осигурява съвместимостта и приемствеността при дейностите, осъществявани с цел да бъдат постигнати неговите цели, като зачита и развива достиженията на правото на ЕО. Освен това член 61, букви а) и д) от Договора за ЕО предвиждат, че мерки по дял IV от Договора за ЕО заедно с мерки въз основа на дял VI от Договора за ЕС съдействат за постепенно създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

45. В Решение по дело Pupino Съдът установява, че е напълно разбираемо авторите на Договора за Европейски съюз да смятат за уместно в рамките на дял VI от този договор да предвидят прибъгването до правни инструменти с подобно действие като тези в Договора за ЕО, с цел да допринесат ефикасно за постигане на целите на Съюза¹⁷. Същото се отнася,

14 – Решение по дело Pupino, цитирано в бележка под линия 5 (точки 44 и 47).

15 – Решение от 12 май 1998 г. по дело Комисия/Съвет (Транзитна виза, C-170/96, Recueil, стр. I-2763, точка 16) и Решение от 13 септември 2005 г. по дело Комисия/Съвет (наказателно право в областта на опазването на околната среда) (C-176/03, Recueil, стр. I-7879, точка 39).

16 – Вж. Решение на Първоинстанционния съд от 21 септември 2005 г. по дело Yusuf и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия (T-306/01, Recueil, стр. II-3533, точка 156).

17 – Цитирано в бележка под линия 5 (точка 36).

разбира се, и за нормативната дейност на Съюза. Законодателни техники, подход при разрешаването на проблемите и концепции, които са се доказали във вторичното общностно право, могат да намерят приложение също и в правни актове от правото на Съюза.

а) и б), член 31, букви а) и б), както и член 34, параграф 2, буква в) ЕС¹⁸. Такива правни актове трябва да се тълкуват според общата им цел, тъй като плавно се вплитат един в друг. В тази връзка може да е особено препоръчително да се тълкуват еднообразно определения.

46. Поради тази причина на пренесените от общностното право в правото на Съюза елементи по принцип се придава същото значение като в общностното право. Това във всеки случай важи единствено доколкото особенният характер на правото на Съюза, например липсата на пряко действие на рамковите решения, го допуска. Дори посредством единно тълкуване обаче именно установените в Договора различия между наднационалното общностно право и правото на Съюза, много по-силено ориентирано към традиционното международно публично право, не трябва да се заличат.

47. При определени условия строгото разграничение между нормативните компетентности изисква все пак да се приемат допълващи се правни актове от правото на Съюза и от общностното право. Така се приемат промени в Конвенцията за прилагане на Шенгенските споразумения относно Шенгенската информационна система чрез паралелни правни актове въз основа на член 66 ЕО и член 30, параграф 1, букви

48. Тъкмо в такива случаи, противно на мнението на Ирландия, може да се предотврати възможност по-ранен правен акт от даден правен ред да се тълкува в светлината на последващ правен акт от другия правен ред. Обратно, в това положение може да е уместно последващият правен акт да се тълкува в светлината на по-старото право, което трябва да допълни.

49. Тълкуването на мерки от правото на Съюза в светлината на общностното право следователно е възможно, но трябва да се спазват границите, които произтичат от разликите между Съюза и Общността, по-специално относно техните компетентности и средствата за действие, с които разполагат.

18 – Вж. например Решение 2004/201/ПВР на Съвета и Регламент (ЕО) № 378/2004 на Съвета от 19 февруари 2004 година относно процедурите за изменение на наръчника Sigene (ОВ L 64, стр. 5; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 248).

2. За понятието пострадал от престъпление

50. С първия си въпрос преpraщaщата юрисдикция цели да установи дали юридически лица могат също да бъдат пострадали от престъпление по смисъла на Рамково решение 2001/220. Това е от значение, тъй като всички съответни разпоредби от Рамковото решение, преди всичко членове 2 и 9, действат само в полза на пострадали от престъпление. Понататък във всеки случай ще покаже, че предположението, според което юридически лица могат да се смятат за пострадали от престъпление, дори като се вземе предвид Директива 2004/80, е по-скоро далечна хипотеза.

а) За Рамково решение 2001/220

51. Както всички участници в производството подчертават, SAIPEM не е пострадало от престъпление по смисъла на определението за пострадал от престъпление по член 1, буква а) от Рамковото решение, тъй като според него понятието за пострадал от престъпление се ограничава до физически лица.

52. Ирландия и Комисията правилно подчертават, че дори произходът на това определение говори срещу разпространето му върху юридически лица. Ограничаването до физически лица е целено още от самото начало, тъй като то съответства на португалската инициатива за Рамковото решение. Комисията обръща внимание, че предхождащото

инициативата нейно съобщение за пострадалите от престъпни деяния¹⁹ е имало за предмет изключително физически лица. Съветът е разгледал при нормативната процедура включването на юридически лица²⁰, но това не е довело до съответно разширяване на определението за пострадал от престъпление.

53. Историята на този произход говори срещу приемливото според Ирландия мнение, че стоящите зад юридическото лице физически лица могат да се считат за пострадали от престъпно действие в ущърб на юридическото лице. Ако е трябвало да се защитават също тези непряко пострадали от престъпление лица, тогава щеше да бъде по-логично и юридическите лица да се считат за пострадали от престъпление. Освен това в главното производство става въпрос не за претенциите на непряко засегнатите физически лица, а за претенциите на пряко увредено юридическо лице. Поради тази причина не се поставя въпросът дали непряко увреждане може да обоснове статута на пострадал от престъпление по смисъла на Рамковото решение 2001/220.

54. Вземането предвид на физическите лица, които стоят зад юридическото лице, опровергава друго възражение на Обединеното кралство срещу разширяването на понятието за пострадал от

19 – Комисията препраща към съобщението си до Съвета, Европейския парламент и Икономическия и социалния комитет – Пострадали от престъпни деяния в Европейския съюз, Разсъждения относно стандартите и действията, СОМ (1999) 349 окончателен.

20 – Закljučения на групата „Сътрудничество по наказателно-правните въпроси“ от 19 и 20 юни 2000 г. (Документ № 9720/00 на Съвета от 26 юни 2000 г., стр. 3, точка 3) и Доклад на групата „Сътрудничество по наказателно-правните въпроси“ от 11 юли 2000 г. (Документ № 10387/00 на Съвета от 14 юли 2000 г., стр. 7, точка 1).

престъпление върху юридически лица. Тази държава-членка поддържа, че посочената в член 29 ЕС цел за предоставяне на гражданите на високо равнище на закрила в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие по необходимост се отнася до физическите лица. Това не може да попречи на законодателя на Съюза да защитава юридически лица, точно както физически, тъй като престъпността в ущърб на юридически лица засяга в крайна сметка физически лица, т.е. техните собственици или работници и служители. Освен това тази престъпност може също да повлияе върху субективното чувство за сигурност на гражданите.

стъпление, засягане на физическия или душевния му интегритет, емоционално страдание или имуществена загуба, засягат предимно само физически лица. Също трябва да се изтъкне член 2, параграф 1. Според него трябва да се осигури дължимото зачитане на личното достойнство на пострадалите от престъпление. Трудно е също да си представим засилената защита на особено уязвимите пострадали от престъпление по член 2, параграф 2, що се отнася до юридически лица. Също така разпоредбите за защита на пострадалите от престъпление и членовете на техните семейства по член 8 не може да се пренесат върху юридически лица.

55. Независимо от основната цел на дял VI от Договора за Европейския съюз ограниченото определение за пострадал от престъпление в Рамково решение 2001/220 във всеки случай съответства на другите му разпоредби и на целите, които могат да се открият в него.

56. Другите разпоредби от Рамковото решение могат частично да се отнасят основно за юридически лица, когато те биха се считали за пострадали от престъпление, но както Австрия правилно подчертава, някои елементи от Рамковото решение действат изключително в полза на физическите лица. Още в член 1, буква а) от Рамково решение 2001/220 примерно изброените увреждания на пострадал от пре-

57. Повод юридическите лица да се включат в понятието за пострадал от престъпление би могъл най-много да се появи, когато невземането им под внимание, би било несъвместимо с висше право, т.е. по-специално със споменатите от Ирландия основни принципи, които Съюзът зачита според член 6, втора алинея ЕС. Основно се поставя въпросът дали различното третиране на физически и юридически лица съответства на общия принцип на равенство. Той изисква сходни положения да не се третират различно и различни положения да не се

третирано еднакво, поне доколкото такова третиране не е обективно оправдано²¹.

58. Законодателят на Съюза е трябвало във всеки случай, дори вземайки предвид принципа на равенство, да се ограничи до това да уреди само третирането на физическите лица. Действително юридическите лица също могат да бъдат увредени от престъпления, но определението за пострадал от престъпление в член 1, буква а) от Рамковото решение 2001/220 показва, че уврежданията на физически лица най-често не се изчерпват с имуществена загуба, а могат да достигнат до съвсем различни измерения, отколкото при юридическите лица, като засягане на телесната или душевната цялост, както и емоционално страдание. Освен това физическите лица в наказателни производства често имат нужда от много по-силна защита, отколкото обикновено професионално подпомаганите юридически лица. Това са обективни причини за привилегирано третиране на физически лица, които са пострадали от престъпни деяния.

59. Освен това трябва да се отбележи, че Рамковото решение не пречи на държавите-членки да предприемат собствени

мерки, доколкото юридическите лица също да имат нужда от защита в наказателните производства²².

60. Следователно трябва да се установи, че дори като се вземат предвид основните права, Рамково решение 2001/220 не съдържа никакво основание определението за пострадал от престъпление чрез текста си да се разпростре и върху юридическите лица.

б) За Директива 2004/80

61. Най-напред трябва да се посочи, както прави Обединеното кралство, че независимо от тълкуването на понятието за пострадал от престъпление, настоящият случай не може да доведе до прилагането на Директива 2004/80. Директивата предвижда обезщетение единствено при тежко умишлено престъпление, докато спорната сума има за произход злоупотреба на доверие или отклоняване. Освен това престъпното деяние е извършено основно, ако не изключително, в държавата-членка, в която се намира седалището на увреденото юридическо лице SAIPEM. За разлика от това директивата урежда обезщетение, когато престъпното деяние

21 – Решение от 20 септември 1988 г. по дело Испания/Съвет (203/86, Recueil, стр. 4563, точка 25), Решение от 17 юли 1997 г. по дело SAM Schiffahrt и Stapf (C-248/95 и C-249/95, Recueil, стр. I-4475, точка 50), Решение от 13 април 2000 г. по дело Karlsson и др. (C-292/97, Recueil, I-2737, точка 39), Решение от 12 март 2002 г. по дело Omega Air и др. (C-27/00 и C-122/00, Recueil, стр. I-2569, точка 79), Решение от 9 септември 2003 г. по дело Milk Marque и National Farmers' Union (C-137/00, Recueil, стр. I-7975, точка 126), Решение от 9 септември 2004 г. по дело Испания/Комисия (C-304/01, Recueil, стр. I-7655, точка 31) и Решение от 14 декември 2004 г. по дело Swedish Match (C-210/03, Recueil, стр. I-11893, точка 70).

22 – Рамковото решение 2001/220 освен това не съдържа никаква разпоредба, която би могла да легитимира неблагоприятно третиране на юридическите лица от държавите-членки. В това отношение Рамково решение 2001/220 се разграничава от правната уредба за събирането на семейства, дискутирана в заключението ми от 8 септември 2005 г. по дело Парламент/Съвет (C-540/03, Recueil, стр. I-5769, точка 99 и сл.), която изглежда оправдава транспониране, което противоречи на основните права.

е извършено в друга държава-членка. Всъщност директивата позволява на държавите-членки да ограничат обезщетението само до ищците, чиито увреждания следват от престъпни деяния, извършени след 30 юни 2005 г., за разлика от конкретния случай, когато престъпното деяние и било извършено около десет години по-рано.

62. Директива 2004/80 трябва все пак да се включи в по-широкия контекст на Рамковото решение 2001/220. Тя също има за цел защита на пострадалите от престъпления и в пето съображение от нея се препраща изрично към Рамковото решение. Както Комисията установява, двата правни акта се допълват най-малкото по отношение на целта за защита на пострадалите от престъпления.

63. Както правилно подчертават Обединеното кралство и Комисията, все пак двата правни акта имат различен предмет, а именно, от една страна, Рамковото решение, доколкото то е релевантно, урежда обезщетението от извършителя, а от друга страна, директивата — обезщетението от държавата.

64. Поради тази причина двата правни акта не се намират в тясно взаимоотно-

ношение на допълване. Единно тълкуване на понятието за пострадал от престъпление по необходимост не е задължително за тяхното функциониране, а е по-скоро от интерес за систематиката. То би могло по-специално да улесни транспонирането и практическото прилагане в държавите-членки. Това, че не се отдава особено значение на интереса от единно тълкуване, обаче поставя съмнения относно възможността Директива 2004/80 да оправдае по пътя на аналогията широко тълкуване на понятието за пострадал от престъпление в Рамковото решение 2001/220.

65. Широко тълкуване на понятието за пострадал от престъпление в Рамковото решение 2001/220 между другото също не е необходимо въз основа на Директива 2004/80, тъй като не може еднозначно да се приеме, че тя разглежда юридическите лица като пострадали от престъпление.

66. За разлика от Рамково решение 2001/220 Директива 2004/80 не съдържа никакво изрично определение на понятието пострадал от престъпление. Това се изяснява от историята на нейния произход. Предложението на Комисията за директива относно обезщетението на пострадалите от престъпление не е целяло единствено улесняването на презграничното обезщетение, а също и въвеждането на общостен минимален стандарт за обезщетение на пострадалите от престъпление. В тази връзка то е

съдържало определение за пострадал от престъпление, ограничено до физически лица, и е обхващало само претърпени от лицата вреди²³.

67. Въпреки това Съветът е отказал хармонизиране на обезщетението на пострадалите от престъпление²⁴. Единственото правило за обезщетение в Директива 2004/80 е в член 12 от нея, който предвижда, че държавите-членки гарантират справедливо и подходящо обезщетение на пострадалите от тежки умишлени престъпления. Освен това от параграф 2 следва, че обезщетението се заплаща от държавните служби.

68. Текстът на член 12 от Директивата 2004/80 може да включва в пострадалите от престъпление също юридическите лица, тъй като те могат да претърпят вреди при тежко умишлено престъпление в други държави-членки²⁵. Поради тази причина не може да се изключи, че общностният законодател е разширил кръга на ползващите се от особена защита пострадалите от престъпление извън първоначалните цели на проекта за директива на Комисията.

23 – COM(2002) 562 окончателен (ОВ С 45 Е, 2003 г., стр. 150).

24 – Вж. документа „Предложение на Председателството“, Документ № 7752/04 на Съвета от 26 март 2004 г. за обсъжданията в Съвета от 30 март 2004 г. и предложението, което е резултат от тях: Документ № 8033/04 на Съвета от 5 април 2004 г.

25 – Вж. например Решение от 9 декември 1997 г. по дело Комисия/Франция (С-265/95, Recueil, стр. 1-6959).

69. Нидерландското правителство, правителството на Австрия и правителството на Обединеното кралство, както и Комисията, защитават все пак мнението, че само физическите лица биха могли да бъдат пострадали от тежко умишлено престъпление по смисъла на Директива 2004/80. Затова те посочват, че ограничаването до физическите лица произтича от посочената в първото съображение цел да се премахнат препятствията между държавите-членки пред свободното движение на хора и услуги, от посоченото във второто съображение Решение по дело Cowan²⁶, което насърчава защитата на физическите лица, както и от вземането предвид на петото съображение от Рамково решение 2001/220, което определя само физическите лица като възможни пострадали от престъпление. Освен това вероятно Съветът не е имал предвид при отказ от предложеното от Комисията хармонизиране да разшири кръга на ползващите си от особена защита лица извън предложението на Комисията, като включи юридическите лица.

70. Докато текстът на Директивата 2004/80 позволява понятието за пострадал от престъпление да се разпростре върху физически и юридически лица, то има редица причини той да се ограничи само до физическите лица. Без да е необходимо в конкретния случай да се определи окончателно обхвата на понятието за пострадал от престъпление по директивата, то във всеки случай не

26 – Решение от 2 февруари 1989 г. по дело Cowan (186/87, Recueil, стр. 195, точка 19).

може да доведе до разширяване отвъд текста на определението на понятието за пострадал от престъпление от Рамково решение 2001/220.

71. Дори посоченият от преpraщащата юрисдикция член 17 от Директива 2004/80 не може да обоснове разширяване на понятието за пострадал от престъпление върху юридическите лица. Както Австрия, Италия, Нидерландия, Обединеното кралство и Комисията правилно посочват, тази разпоредба отваря пред държавите-членки възможността да приемат по-благоприятна национална правна уредба. Държавите-членки *имат право* следователно да смятат и юридическите лица за пострадали от престъпление. От това все пак не следва, че те са длъжни да го направят.

72. Следователно дори като се вземе предвид Директива 2004/80, пострадали от престъпление по смисъла на Рамково решение 2001/220 са изключително физическите лица.

3. За прилагането на член 9 от Рамковото решение 2001/220 в производство по привеждане в изпълнение на наказанията

73. С втория си въпрос преpraщащата инстанция иска да установи дали правата

на пострадали от престъпление по членове 2 и 9 от Рамково решение 2001/220 съществуват също в хода на производството по привеждане в изпълнение на наказанията. Тъй като въз основа на отговора на първия поставен въпрос няма засегнат пострадал от престъпление, някои участници защитават мнението, че този въпрос е от хипотетично естество.

74. Въпреки това в рамките на член 234 ЕО Съдът многократно е постановявал, че е компетентен да се произнесе по преюдициални запитвания по общностни разпоредби в положения, в които фактите по главното производство не попадат в приложното поле на общностното право, но в които въпросните разпоредби от това право са признати за приложими от националното право²⁷. Това следва да важи също за разпоредби от правото на Съюза.

75. В настоящия случай не може да се изключи, че в италианското право се прилага принципно по-широко понятие за пострадал от престъпление, така че юридическите лица могат да се ползват от процедурите, прилагани в полза на физическите лица, ако те пожелаят да упражнят правата си на пострадали от престъпление. В подкрепа на последното

27 – Решение от 17 юли 1997 г. по дело Leir-Bloem (C-28/95, Recueil, стр. I-4161, точка 27) и Решение по дело Giloy (C-130/95, Recueil, стр. I-4291, точка 23); вж. също Решение от 8 ноември 1990 г. по дело Gmurzynska-Bscher (C-231/89, Recueil, стр. I-4003, точка 24), Решение от 18 октомври 1990 г. по дело Dzodzi (C-297/88 и C-197/89, Recueil, стр. I-3763, точка 36), Решение от 11 януари 2001 г. по дело Kofisa Italia (C-1/99, Recueil, стр. I-207, точка 21), Решение от 17 март 2005 г. по дело Feron (C-170/03, Recueil, стр. I-2299, точка 11) и Решение от 16 март 2006 г. по дело Poseidon Chartering (C-3/04, Recueil, стр. I-2505, точка 15).

говори фактът, че Италия не е транспонираа изрично понятието за пострадал от престъпление по смисъла на член 1, буква а) от Рамково решение 2001/220²⁸, както и че релевантните италиански разпоредби, както изглежда, не използват никакво особено понятие за пострадал от престъпление²⁹.

76. В случай че италианското право предвижда единно прилагане на тези разпоредби, независимо дали пострадалите от престъпление са физически или юридически лица, то изискванията на Рамковото решение по отношение на производството по привеждане в изпълнение на наказанията могат да представляват интерес за препращащата юрисдикция. Следователно Съдът трябва да отговори и на този въпрос.

77. По същество този въпрос се отнася до тълкуването на член 9, параграфи 1 и 3 от Рамковото решение, които уреждат компенсацията на пострадалите от престъпление и възстановяването на техни обекти на вещни права.

28 – Вж. Документ на Комисията SEC(2004)102, стр. 3, http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/criminal/doc/sec_2004_0102_fr.pdf. Там става въпрос за (достъпен единствено на френски език) доклад на Комисията в съответствие с член 18 от Рамковото решение на Съвета от 15 март 2001 г. относно статута на пострадалите от престъпление в рамките на наказателното производство, COM(2004) 54 окончателен от 16 април 2004 г.

29 – Би следвало да става въпрос за член 74 и сл. и за член 538 и сл. от италианския Codice di procedura penale относно обезщетението на пострадалите от престъпление в наказателното производство, както и за членове 262 и 263 от италианския Codice di procedura penale относно възстановяването на иззети обекти на вещни права.

78. Препращащата юрисдикция очевидно изхожда от идеята, че в конкретния случай е подходящо възстановяване. В тази връзка член 9, параграф 3 предвижда, че иззетите в рамките на наказателното производство обекти на вещни права, принадлежащи на пострадалия от престъпление и подлежащи на възстановяване, му се връщат незабавно, освен когато по неотложни причини се окажат необходими за целите на наказателното производство.

79. Тъй като става въпрос за възстановяване на пари, които вероятно са били прехвърлени по сметката на извършителя като парични средства по сметка, изглежда, че във всеки случай не може да се изключи, противно на твърдението на препращащата юрисдикция, че парите не са останали собственост на SAIPEM. Следователно възможността за обезщетение на пострадалия от престъпление не би трябвало да се пренебрегне. В това отношение според член 9, параграф 1 от Рамково решение 2001/220 държавите-членки вземат мерки пострадалите от престъпления да имат право да се ползват от решение, постановено в разумен срок като част от наказателното производство, относно обезщетението, дължимо от извършителя, освен когато по някои дела националното право предвижда присъждането на обезщетение по друг начин. Тук не е необходимо окончателно да се изяснява какви права обхваща обезщетението. Във всеки случай е очевидно, че имуществените вреди са включени, поспециално предвид това, че член 1, буква а) посочва изрично имуществената загуба като пример за вреди на пострадалия от престъпление.

80. За разлика от първия въпрос Директива 2004/80 няма никакво видимо влияние върху тълкуването. Това съответства на предмета ѝ — обезщетяване на пострадалия от престъпление от държавата, без да се извършва детайлна хармонизация. Поради тази причина тя не съдържа никакви правила относно обезщетението от извършителя или възстановяване на обекти на вещни права, върху които е наложен запов, на пострадалия от престъпление. Тя не се отнася до наказателното производство, тъй като обезщетяването от държавата на пострадалите от престъпление обикновено се извършва в отделно производство въз основа на публичното право.

а) За обезщетението

81. Във връзка с обезщетението според член 9, параграф 1 от Рамково решение 2001/220 държавите-членки вземат мерки пострадалите от престъпления да се ползват от решение, постановено в разумен срок като част от наказателното производство относно обезщетението, дължимо от извършителя, освен когато по някои дела националното право предвижда присъждането на обезщетение по друг начин.

82. Според тази разпоредба на пострадалите от престъпление трябва да бъде предоставено право в рамките на наказателния процес да се ползват от решение относно обезщетението, дължимо от извършителя. По отношение на това

съществува все пак резерва. Държавите-членки могат в определени случаи да предвидят обезщетението по друг начин. Това все пак не означава, че при определяне на начина на обезщетяване на пострадалите от престъпление държавите-членки биха били напълно свободни, а само че за определени случаи може да се приложи друг начин. По правило пострадалите от престъпление трябва да бъдат свободни да се ползват от решение в рамките на наказателен процес.

83. Целта на връзката на наказателното производство с решението относно обезщетението е да се спестят на пострадалия от престъпление тежестта и рисковете от допълнителен съдебен процес. Доколкото наказателното производство изяснява определени въпроси или може да изясни без големи трудности правата и законните интереси на пострадалите от престъпление, то по смисъла на член 2, параграф 1 от Рамково решение 2001/220 те ще бъдат признати, когато наказателният съд пренесе пряко тези констатации в съответни решения.

84. Съответно на тази цел би било, когато още в рамките на наказателния процес, доколкото е възможно, се постанови решение за обезщетението на SAIPEM.

85. Комисията все пак правилно подчертава, че Рамково решение 2001/220 не

урежда включването на решението във вътрешния наказателен процес. Следователно Рамковото решение допуска съдът да се произнесе най-напред по присъдата и в последващо производство, въз основа на фактите от наказателното производство, да се произнесе по обезщетението от извършителя. При това във всеки случай трябва да се гарантира, че последващото решение, както предвижда член 9, параграф 1, се постановява в разумен срок.

86. Дали това действително е така при липса на изрично правило в Рамково решение 2001/220 зависи, както поспециално подчертава Нидерландия, от вътрешното право. Ако то дори при тълкуване в светлината на Рамковото решение и след осъждането на извършителя на престъплението не допуска повече решение за обезщетението, то тогава съдилищата трябва да постановят решение преди или заедно с присъдата, в зависимост от предвиденото във вътрешното право.

87. Освен това ми се струва изключено да се изисква в хода на цялото производство по привеждане в изпълнение на наказанията да се поддържа искане за обезщетение на пострадалия от престъпление. В противен случай би трябвало да се опасяваме, че такива искания ще се предявяват години след съдебното произнасяне по престъпното

деяние. Независимо от възможна давност, това противоречи не само на посоченото в член 9, параграф 1 от Рамково решение 2001/220 изискване за решение в разумен срок, но би било също нецелесъобразно. Предимствата на общо или поне скорошно решение на същия съд по осъждането и обезщетението биха били загубени.

88. Същевременно от това ще бъдат засегнати най-често производства, при които Рамковото решение не трябва да се взема предвид нито в хода на наказателното производство за постановяване на присъдата, нито при постановяване на решението. Показателен е следният пример. Осъждането е извършено през 1999 г., или по време, когато Рамковото решение не е съществувало. Поради тази причина то не е могло да задължи компетентния съд да се произнесе с присъдата по искането за обезщетение или евентуално да изясни важни факти. Когато в тези случаи все още не е било постановено решение по обезщетението, то следователно не може да се очаква, че бъдещо решение ще се предпочете пред решение на граждански съд.

89. Следователно член 9, параграф 1 от Рамково решение 2001/220 допуска да се

постанови в разумен срок решение за обезщетение на пострадалия от престъпление в рамките на производството по привеждане в изпълнение на наказанията, без обаче да изисква такава.

б) По възстановяването на обектите на вещни права

90. За възстановяване на обектите на вещни права съществен е член 9, параграф 3 от Рамково решение 2001/220. Според него, освен когато по неотложни причини се окажат необходими за целите на наказателното производство, подлежащите на възстановяване обекти на вещни права, принадлежащи на пострадалите от престъпление, ако са иззети в неговия ход, се връщат незабавно.

91. За разлика от член 9, параграф 1 от Рамково решение 2001/220 относно обезщетението, тази разпоредба не предвижда никакво решение относно собствеността на пострадалия от престъпление. Поради тази причина Комисията защитава мнението, че разпоредбата е приложима само когато собствеността е безспорна. Както австрийското правителство, така и Комисията, е на мнение, че спор за собствеността е за сметка на това граждански и според седмо съображение от Рамковото решение не се включва в приложното му поле.

92. Като препращат към седмо съображение от Рамково решение 2001/220, Комисията и Австрия не отчитат това, че в него става въпрос само за граждански процес, а не за гражданско право. Би противоречало на предвиденото в член 9, параграф 1 решение за обезщетение от извършителя, ако Рамковото решение въобще не засяга гражданскоправни въпроси. Решението за обезщетение от извършителя е именно предмет на гражданското право.

93. Независимо от това, вярно е, че член 9, параграф 3 от Рамково решение 2001/220 не предвижда никакво решение за собствеността. По принцип това правило засяга възстановяването на безспорна собственост, например на вещи на пострадалия от престъпление, върху които е наложен запор за целите на доказването. Както ирландското правителство напълно правилно подчертава, член 9, параграф 3 от Рамково решение 2001/220 конкретизира в тази връзка само основното право на собственост.

94. Освен това не всяко оспорване на собствеността може да попречи на предвиденото възстановяване. Когато именно в рамките на наказателното производство се установи със сила на пресъдено нещо на кого принадлежи вещта за целите на това производство, например при откраднати вещи, за да се постанови присъда за кражба, същата констатация трябва да е меродавна и за възстановяването. Само по този начин може да се изпълни изискването на член 2, параграф 1 от

Рамково решение 2001/220 да се признаят законните интереси на пострадалите от престъпление. Установяване на факти, което е достатъчно за осъждането на извършителя на престъпление, трябва също да се признае, когато се постановява решение за възстановяването на собствеността на пострадалите от престъпление.

приключването на наказателното производство. Що се отнася до настоящото производство обаче този въпрос не представлява никакъв интерес, тъй като при осъждането на г-н Dell'Orto вече са направени всички възможни констатации или най-малкото те не могат да бъдат направени понастоящем с обратно действие.

95. За сметка на това пострадалият от престъпление не може да изисква възстановяването на оспорена собственост, когато наказателното производство не води до съответната констатация. В това отношение държавите-членки са свободни да предоставят спора за собственост на гражданските юрисдикции. Тогава се поставя въпросът до каква степен Рамково решение 2001/220 задължава съда да установи съответните факти, когато те нямат задължителна сила за

96. Поради тази причина следва да се установи, че незабавното възстановяване на вещь, върху която е наложен запов, на пострадалия от престъпление по член 9, параграф 3 от Рамково решение 2001/220 трябва да последва, когато собствеността на пострадалия от престъпление е безспорна или това е установено със сила на пресъдено нещо в рамките на наказателното производство.

V – Заключение

97. Ето защо предлагам на Съда да отговори по следния начин на преюдициалните въпроси:

- „1. Пострадалите от престъпления по смисъла на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета от 15 март 2001 година относно правното положение в наказателното производство на жертвите от престъпления са изключително физически лица, дори като се вземе предвид Директива 2004/80/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно обезщетението на жертвите на престъпления.

2. Член 9, параграф 1 от Рамково решение 2001/220 допуска решение за обезщетението на пострадалия от престъпление, постановено в разумен срок в рамките на производство по привеждане в изпълнение на наказанията, но във всеки случай не го изисква.

3. Незабавното възстановяване на вещ, върху която е наложен запов, на пострадалия от престъпление по член 9, параграф 3 от Рамково решение 2001/220 трябва да се извърши, когато собствеността на пострадалия от престъпление е безспорна или установена със сила на пресъдено нещо в рамките на наказателното производство.